

Az import szorításában

Verseny vagy vetélkedés?

INTERBIP-kételyek – Összefogva előbbre tarthatnának

Mióta 1986. május 26-án tűz pusztította el a Mikroelektronikai Vállalat (MEV) legjelentősebb részlegét, nem érkeztek igazán komoly reményekre jogosító hírek, az elektronikai alkatrészgyártás háza tájáról. A minap azonban hírül kaptuk, hogy — egyelőre négy magyar résztvevővel — nyolcszázmillió forint alaptőkével megalakult az INTERBIP Részvénytársaság. Célja: amerikai partnerek bevonásával, várhatóan 60 millió dolláros költséggel egy bipoláris integrált áramkörök gyártó mikroelektronikai üzem felépítése. A hír a szakmában mégsem keltett osztatlan lelkesedést. Volt, aki eleve megkérdőjelezte a leendő üzem korszerűségét, s akadt olyan szakember is, aki csak legyintett: úgy sem lesz belőle semmi...

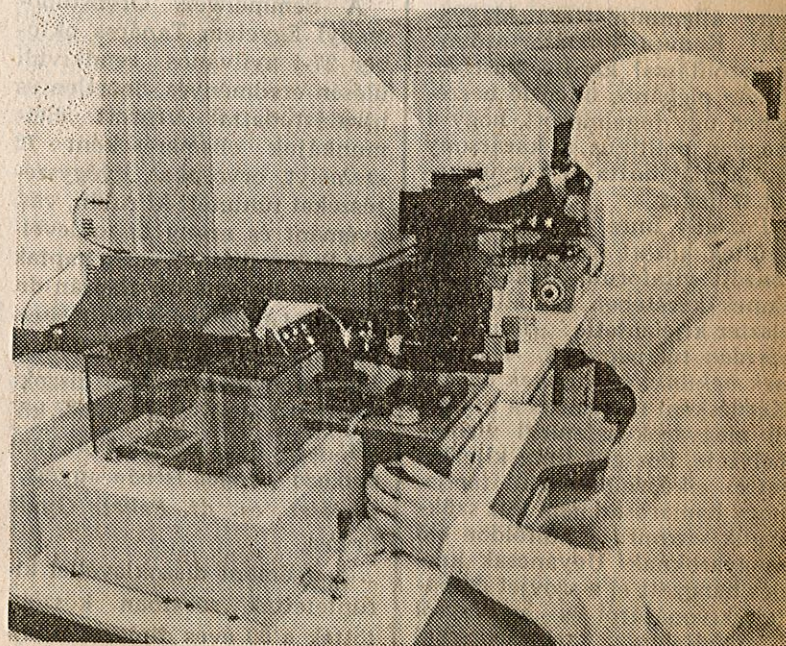
A háttérhez tudni kell, hogy az elektronikai alkatrészek hazai gyártói a felhasználók igényeinek ma csupán 28–30 százalékát elégítik ki, sőt ha a legkomolyabb technikát igénylő integrált áramköröket nézzük, ugyanez az arány már csak 18 százalék. A többi import. Kételyeit Iklódy Gábor, a hazai értékesítéssel foglalkozó Elektromodul kereskedőház vezérigazgatója így összegzi:

Nincs rá igény

— Korábban mi is érdeklődtünk az INTERBIP iránt, de akkor még egy itthon már meglevő technológia teljessé tételéről volt szó és olyan korszerű termékek gyártásáról, melyeket a MEV nem készített. Később a koncepció megváltozott, a kijelölt új helyszín kapcsán azonban komoly problémák merültek fel. Szerintünk sem a 4-es számú házgyár volt épülete, sem a benne levő helyiség, sem pedig a környezet nem megfelelő mikroelektronikai üzem létesítésére. Ráadásul az INTERBIP jórészt 15–20 éves típusok előállítását tervezi, amelyek 80 százalékát a MEV ma is gyártja. Én nem tartom jó megoldásnak, hogy teljesen új infrastruktúra létrehozásával tizszer annyi pénzből építsünk fel egy új üzemet, mint amennyibe a Mikroelektronikai Vállalat további fejlesztése kerül. Ily módon csak az amúgy sem

milyen forrásokból kívánják előteremteni?

— Külföldi beruházóktól 10 millió dollárra számítunk, aminek hozzávetőlegesen a felét adja az NCM. Két újabb magyar cég csatlakozásával a működő tőke eléri a teljes be-

Archív felvétel a füstté vált, korszerű MEV-üzemből. Fotó: Habik Csaba

ruházás 50 százalékát. A pénz másik felét hitelekkel fedezzük. — Hol kívánják megvalósítani az üzemet?

— A 4. számú házgyár jelenleg beépítetlen területén, a telek része is az alaptőkének. A

talt gárdával, így az INTERBIP nyilván innen számít néhány emberre.

A csábítás trükkje

— Önök szerint eredményes lesz az új üzem?

— A hitelek kamatai olyan mértékben megnöttek, hogy kölcsönökből ma csak nagyon drágán lehet építkezni. A hasonló üzemeknél a felfutás jelenti a legnagyobb gondot, hiszen az első két évben általában veszteséges a működés. Mi felvetettük a szorosabb összefonódás lehetőségét is, mert nem hisszük, hogy érdemes szétforgácsolni a hazai kapacitást.

— Az importliberalizálás milyen mértékben vetette vissza a keresletet?

— Nem olyan erősen, mint

A független szakértő szemével

Új szegény réteg a láthatáron

A szociálpolitika reformtervezetéről, a szegények jelenlegi helyzetéről, a kezelési mechanizmusról most egy államigazgatási kezekben kívül álló szakember, Győri Péter szociológus véleményét kértük ki. A Szabad Demokraták Szövetségének „szegényügyi” ügyvivője így érvel:

— Ma már nem kérdőjelezi meg senki, hogy hazánkban a népesség 15 százaléka, mintegy másfél millió ember a létminimum alatt él. Arról azonban gyakran megfeledkeznek, hogy az úgynevezett szegénység nem pusztán alacsony jövedelműekből áll. Éppen ezért a réteg sorának jobbra fordításáért tett intézkedéseknek differenciálnak kellene lenniük. A most kidolgozott reformtervezet figyelmen kívül hagyja több szegény csoport problémáját.

— Elsősorban kikre gondol?

— A kormány tervezete lényegében nem érinti a legkitaszítottabbakat, az úgynevezett talajtalanok, csövesek, csavargók, „deviánsok” világát. Ők az „átlagostól” teljesen eltérő szubkultúrával, életformával rendelkeznek, helyzetüket egyszerű segélyezési rendszerrel kezelni nem lehet. Ami természetesen nem azt jelenti, hogy erre nincs szükség, de tulajdonképpen sorsukon csak napi szinten segíthet. Segíthet viszont első lépésként a társadalmi és hatósági, a rendőrhatalom nyomás csökkenése. Például, hogy a kmk „intézményét”, a szigorított nevelőmunkát megszüntették, tolerál-

ják a hajléktalanokat. A zaklatások, igazoltatások, retorziók valójában csak elodázzák a problémákat, nem oldanak meg semmit belőlük. A pozitív lépések ellenére azt is tapasztalhatjuk, hogy nő az áramkikapcsolások, kilakoltatások, ingófogalások száma.

— Hogyan lehetne segíteni ezeken az embereken?

— Sok más mellett elengedhetetlen lenne egy speciális szociálmunkás-képzés elindítása. Félreértés ne essék, nem a már létező „átlagos” képzésre gondolok. Csak önfeláldozó, laikus és szakértő állampolgárok, karitatív szervezetek segíthetnek abban, hogy ezek az emberek talpra állhassanak, visszatérjenek a társadalomba. A nagy rendszereknek fogadókészen kellene őket várnia. Ezt azonban — az egészségügy, a társadalombiztosítás, a helyi szociálpolitika terén — ma még nem látom. A kezdeti lépések egy része szerintem nem igényelne elviselhetetlen anyagi terheket.

— Ön szerint kiknek a sorsán javít az indulófelben lévő szociálpolitikai reform?

— Az elgondolások középpontjában továbbra is az úgy-

nevezett kis fixesek, a „klasszikus szegények”: a sokgyermekesek a kisnyugdíjasok tömegei állnak. A nagy szociális rendszereket az ő segítségükre építették fel — jól vagy rosszul. Megint csak nem számolnak az elgondolások az újonnan elszegényedő, átmenetileg nehéz helyzetekbe kerülő „vállalkozó — jóléti” proletárokkal.

— Mit takar ez a kategória?

— Ők azok, akik a hetvenes évek óta másod, harmadállást vállaltak, gémkáztak, közben esetleg ebbe belerokkantak, illetve, akik valamilyen jóléti támogatás, hitelek, vállalati segítség révén lakáshoz jutottak, s ezt most törlesztik. Az infláció, a további túlmunka-lehetőségek beszükülése, az adóterhek miatt ez a réteg is igen nehéz helyzetbe került. Sok más mellett átmeneti segítséget jelentene számukra a segély- és az olcsó hitelrendszer kombinálása. Nehéz anyagi helyzetben igénybe vennék ezt, s ha pénzhez jutnak, visszafizetnék. Így nem kellene — a sokuk szerint megalázó — segélyért folyamodniuk a tanácsokhoz. Ehhez persze megint a helyi szociálpolitizálás egészen más, differenciáltabb felfogására és kialakítására lenne szükség. A nagy rendszerek rendbe tétele is elodázhatatlan, de ez nem pótolhatja az új kihívások válaszleléseit.

Kamasz Melinda

A Menedzser Klubban hallottuk

Mi fáj az igazgatóknak?

Klub. A szó hallatán szórakozásra, művelődésre, sportra asszociálunk, jó ízű, kikapcsolódást nyújtó összejövetelekre. „A menedzser klub nem ilyen” — ellenkezik ügyvezető igazgató ismerősöm, aki történetesen klubtag is. — Oda a vállalatvezetők dolgozni járnak.” Hittém is, nem is.

Miután alkalmam nyílt végigjárni legutóbbi összejövetelüket, meggyőződhettem arról, hogy ez számukra sokkal inkább a munkaidő folytatása, semmint baráti csevelő, dinom-

keletű, egymástól függetlenül, és mégis összekapcsolhatóan bújnak meg a kupacban. Vélhetően: egymástól és végső soron gazdasági rendszerünkben adódnak, s valódi megoldásuk

gazdagok. Ha megvizsgálunk, hogyan oszlik meg ez a gazdagság a termelő, bel-, illetve külkereskedelmi vállalatok és a bankok, mint vállalatok között, — érveltek az igazgatók —, bizonyára kiderülne, hogy a termelővállalatok legalább olyan szegények, mint az állam. Akkor talán az intézkedések is ennek tükrében történhetnének — hangoztatják e szféra vezetői.